

A 1724/tillväxt

Tekijä(t): Sosiaalidemokraattinen ryhmä
Käsittelijä: Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Jäsen ehdotus yhteisestä pohjoismaisesta EU-politiikasta sosiaalista polkumyyntiä ja työelämään liittyvää rikollista toimintaa vastaan

Ehdotus

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se järjestää Cevean raportin pohjalta seminaarin tai pyöreän pöydän keskustelun, jossa työmarkkinaosapuolet ja Pohjoismaiden hallitukset neuvottelevat yhteispohjoismaisista toimista sosiaalista polkumyyntiä vastaan.

että se edistää Pohjoismaiden hallitusten yhteisen EU-politiikan syntymistä taistelussa sosiaalista polkumyyntiä vastaan, eritoten neuvoteltaessa alustataloudesta ja lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin avaamisesta uudelleen.

Taustaa

Sosiaalinen polkumyynti on ongelma, joka haastaa pohjoismaisten työmarkkinoiden sopimusmallit. Pohjoismaat poikkeavat EU:n muista jäsenmaista huomattavasti siinä, että niiden työmarkkinoiden rakenteeseen kohdistuu painetta muun muassa EU:n lainsäädännön taholta.

Taistelu sosiaalista polkumyyntiä vastaan on ollut viime vuosina Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattisen ryhmän tärkeimpiä poliittisia kysymyksiä. Ryhmä on toistuvasti tuonut esiin sen, että ilmiö uhkaa pohjoismaista työmarkkinamallia, mikäli siihen ei suhtauduta tosissaan ja ryhdytä välittömästi toimiin sen kitkemiseksi.

Pohjoismaiset toimet sosiaalista polkumyyntiä vastaan

Sosiaaliselle polkumyynnille ei ole olemassa yksiselitteistä määritelmää, mutta tässä yhteydessä se ymmärretään kehnompina palkka- ja työehtoina sekä pimeänä työnä ja järjestäytyneenä työelämän rikollisuutena.

Sosiaalidemokraattisten puolueiden ja ammattiliittojen keskusjärjestöjen pohjoismainen yhteistyökomitea SAMAK julkaisi tammikuussa 2017 tanskalaisen ajatushautomo Cevean laatiman raportin "Pohjoismaisia toimia sosiaalista polkumyyntiä vas-

taan”. Raportissa pohditaan perusteellisesti itse ilmiötä, sen laajuutta sekä Pohjoismaissa viime vuosina sen kitkemiseksi käynnistettyjä toimia. Raportin tavoitteena on välittää tietoa, jotta sosiaalista polkumyyntiä voidaan ehkäistä jatkossa.

Raportin mukaan sosiaalinen polkumyynti on erityisen yleistä tietyillä aloilla kuten rakennus-, ilmailu-, ravintola-, siivous-, IT- ja tavaraliikenteen alalla. Raportin mukaan sosiaalinen polkumyynti ”...haastaa kansallisia sääntöjä noudattavat ja työntekijöilleen kunnollista palkkaa maksavat yritykset, jotka jäävät alakynteen suhteessa epärehellisiin yrityksiin, jotka pyrkivät sääntöjen omavaltaisella tulkinnalla minimoimaan palkkamenonsa ja muut säälliset työehdot. Yritysten työntekijöille tämä tarkoittaa sitä, että heidän palkka- ja työehtonsa voivat heikentyä, mikäli heidän työnantajansa joutuu kamppailemaan elintilasta epäasiallisesti toimivien kilpailijoiden ehdoilla”.

Poul Nielson toteaa *Työelämä Pohjolassa*¹ -raportissaan, että mikäli pohjoismaisen mallin perusperiaatteet halutaan säilyttää, on syytä taistella rajat ylittävää sosiaalista polkumyyntiä vastaan, eritoten EU:ssa.

Poul Nielsonin tavoin myös Cevea tuo raportissaan esiin, että Pohjoismaiden tulee taistella sosiaalista polkumyyntiä vastaan ennen kaikkea harjoittamalla aktiivisempaa pohjoismaista politiikkaa EU:ssa. Raportissa nostetaan esiin, että Pohjoismaat voivat vaikuttaa yhteisellä pohjoismaisella politiikalla jo nyt muun muassa ns. alustatalouden sääntelyyn ja lähetettyjä työntekijöitä koskevan direktiivin uudelleen-uuvotteluihin. Näillä kahdella asialla tulee olemaan merkittävä vaikutus sosiaalisen polkumyyntin vastaisessa kamppailussa tulevaisuudessa.

Tukholmassa 3. huhtikuuta 2017

<i>Annette Lind (S)</i>	<i>Lennart Axelsson (S)</i>
<i>Emilia Töyrä (S)</i>	<i>Maarit Feldt-Ranta (sd.)</i>
<i>Erkki Tuomioja (sd.)</i>	<i>Oddný Harðardóttir (A)</i>
<i>Eva Sonidsson (S)</i>	<i>Phia Andersson (S)</i>
<i>Henrik Dam Kristensen (S)</i>	<i>Pyry Niemi (S)</i>
<i>Irene Johansen (A)</i>	<i>Rikard Larsson (S)</i>
<i>Jorodd Asphjell (A)</i>	<i>Ruth Mari Grung (A)</i>
<i>Karen J. Klint (S)</i>	<i>Sonja Mandt (A)</i>
<i>Kjell-Idar Juvik (A)</i>	<i>Suzanne Svensson (S)</i>
<i>Lars Mejern Larsson (S)</i>	<i>Tony Wikström (ÅSD)</i>

¹ Raportti on luettavissa täältä: <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:934696/FULLTEXT01.pdf>